

PIRKIMŲ TAISYKLĖS

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Pirkimų taisyklėse reglamentuojama:

1.1. pareiškėjo, projekto vykdytojo ar partnerio, vadovaujantis finansų ministro tvirtinamomis Projektų administravimo ir finansavimo taisyklėmis (toliau – Taisyklės) administruojamų ir finansuojamų pavienių projektų ir jungtinių projektų (toliau kartu – projektai), įgyvendinamų pagal 2021–2027 metų Europos Sąjungos fondų investicijų programą ir Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planą „Naujos kartos Lietuva“, patvirtintą 2021 m. liepos 28 d. Tarybos įgyvendinimo sprendimu dėl Lietuvos ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plano įvertinimo patvirtinimo, reikalavimai pirkimams ir pirkimų vykdymo tvarka;

1.2. pirkimų patikros tvarka.

2. Pareiškėjas, projekto vykdytojas ar partneris, kurie yra perkančiosios organizacijos pagal Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymą (toliau – VPĮ) arba perkantieji subjektai pagal Lietuvos Respublikos pirkimų, atliekamų vandentvarkos, energetikos, transporto ar pašto paslaugų srities perkančiųjų subjektų, įstatymą (toliau – PĮ), pirkimus vykdo vadovaudamiesi atitinkamu įstatymu ir jo įgyvendinamaisiais teisės aktais.

3. Perkančiųjų organizacijų ir perkančiųjų subjektų pirkimams taikomi Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2010 m. liepos 21 d. nutarime Nr. 1133 „Dėl Žaliųjų pirkimų tikslų nustatymo ir įgyvendinimo“, Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2011 m. birželio 28 d. įsakyme Nr. D1-508 „Dėl Produktų, kurių viešiesiems pirkimams ir pirkimams taikytini aplinkos apsaugos kriterijai, sąrašo, Aplinkos apsaugos kriterijų ir Aplinkos apsaugos kriterijų, kuriuos perkančiosios organizacijos ir perkantieji subjektai turi taikyti pirkdami prekes, paslaugas ar darbus, taikymo tvarkos aprašo patvirtinimo“ ir Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2015 m. birželio 18 d. įsakyme Nr. 1-154 „Dėl Prekių, išskyrus kelių transporto priemones, kurioms viešųjų pirkimų ir perkančiųjų subjektų atliekamų pirkimų metu taikomi energijos vartojimo efektyvumo reikalavimai, sąrašo patvirtinimo“ nustatyti reikalavimai.

4. Perkančiųjų organizacijų ir perkančiųjų subjektų pirkimams, kai įsigyjamos netaršios transporto priemonės, kaip apibrėžta Lietuvos Respublikos alternatyviųjų degalų įstatyme, taikomi šio įstatymo 15 straipsnyje nustatyti viešųjų pirkimų reikalavimai.

5. Perkančiosios organizacijos ar perkančiojo subjekto vadovai, pirkimų komisijų nariai, perkančiosios organizacijos ar perkančiojo subjekto vadovo paskirti atlikti supaprastintus pirkimus asmenys, perkančiosios organizacijos ar perkančiojo subjekto atliekamų pirkimų procedūrose dalyvaujantys ekspertai, viešojo pirkimo, pirkimo, atliekamo vandentvarkos, energetikos, transporto ar pašto paslaugų srityse, perkančiojo subjekto, koncesijos iniciatoriai privalo deklaruoti privačius interesus Lietuvos Respublikos viešųjų ir privačių interesų derinimo įstatyme nustatyta tvarka.

6. Pareiškėjas, projekto vykdytojas ar partneris, kurie nėra perkančiosios organizacijos pagal VPĮ arba perkantieji subjektai pagal PĮ (toliau – NPO), pirkimus vykdo vadovaudamiesi Pirkimų taisyklėse nustatytais reikalavimais. Pirkimų taisyklėse nereglamentuotais atvejais vadovaujamosi VPĮ ar PĮ ir jų įgyvendinamaisiais teisės aktais.

7. Pareiškėjai, projekto vykdytojai ir partneriai, vykdydami visus pirkimus, išskyrus žodžiu vykdomus pirkimus, turi taikyti žaliųjų pirkimų reikalavimus, skaičiuodami pagal vertę nuo visų pirkimų, kurių procedūros atliekamos pagal Pirkimų taisyklių 6 punkte nurodytų teisės aktų reikalavimus:

7.1. ne mažiau kaip 10 procentų žaliųjų pirkimų nuo 2021 m. liepos 1 d. iki 2021 metų pabaigos;

7.2. ne mažiau kaip 50 procentų žaliųjų pirkimų – 2022 metais;

7.3. ne mažiau kaip 100 procentų žaliųjų pirkimų – kiekvienais metais nuo 2023 metų.

8. NPO, nustatydamą pagal projektą numatytų vykdyti pirkimų būdus, privalo įvertinti, ar nėra objektyvių aplinkybių, turinčių įtakos jos, kaip NPO, statuso pakeitimui į perkančiąją organizaciją pagal VPĮ arba perkantįjį subjektą pagal PĮ. Nustačiusi tokias objektyvias aplinkybes, NPO turi jas įvertinti pagal

VPĮ 2 straipsnio 25 dalyje perkančiąją organizaciją apibūdinančius kriterijus ir priimti sprendimą dėl statuso pasikeitimo. NPO apie tokias objektyvias aplinkybes ir sprendimą dėl statuso pasikeitimo privalo ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo sprendimo priėmimo dienos informuoti administruojančiąją instituciją ir prirėikus patikslinti pagal projektą planuojamų vykdyti pirkimų būdus.

9. NPO statusas turėtų būti nustatomas kiekvienų finansinių metų pradžioje ir galioti per ateinančius 12 mėnesių NPO vykdomiems pirkimams. Jei projekto įgyvendinimas numatytas per 2 ir daugiau finansinių metų, ne vėliau kaip iki einamųjų finansinių metų kovo 15 dienos administruojančioji institucija įvertina, ar NPO tinkamai nustatė tiems metams suplanuotų pirkimų būdus ir ar nėra rizikos, kad tais metais gali pasikeisti NPO statusas.

10. Jei NPO pirkimų procedūros pradėtos anksčiau kaip 3 darbo dienos nei priimtas sprendimas dėl statuso pakeitimo, jos gali būti užbaigtos tuo būdu, kuris buvo nustatytas iki sprendimo dėl statuso pakeitimo priėmimo dienos.

11. Kilus ginčui tarp NPO ir administruojančiosios institucijos dėl NPO statuso, administruojančioji institucija gali, o NPO prašymu privalo kreiptis į Viešųjų pirkimų tarnybą, kad ši įvertintų NPO sprendimo dėl statuso pakeitimo pagrįstumą.

12. Gavusi informacijos dėl galimo NPO statuso pakeitimo, administruojančioji institucija tokią informaciją tikrina ir nustačiusi, kad NPO laiku neinformavo apie objektyvių aplinkybių, turinčių įtakos NPO statuso pasikeitimui, atsiradimą ir nepatiksino pagal projektą vykdomo (-ų) pirkimo (-ų) būdo, imasi veiksmų aplinkybėms iširti ir poreikiui susigrąžinti dalį ar visas projekto finansavimo lėšomis apmokėtas išlaidas, susijusias su tokiu (-iais) pirkimu (-ais), įvertinti, o prirėikus, inicijuoja pažeidimo tyrimą Taisyklių IV skyriaus aštuntajame skirsnyje nustatyta tvarka.

II SKYRIUS REIKALAVIMAI PIRKIMAMS

13. NPO pirkimo tikslas – vadovaujantis Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo principais ir Pirkimų taisyklėse nustatytais reikalavimais įsigyti prekių, paslaugų ar darbų, sudarant ekonomiškai pagrįstą pirkimo sutartį, racionaliai naudojant projektui skirtas finansavimo lėšas.

14. NPO pirkimo procedūroms atlikti gali sudaryti pirkimo komisiją arba paskirti pirkimo organizatorių. NPO, vykdydama pirkimą ir siekdama išvengti konkurencijos iškraipymo bei užtikrinti visų prekių tiekėjų, paslaugų teikėjų ar rangovų (toliau kartu – tiekėjai) lygiateisiškumą, turi imtis veiksmingų ir jai prieinamų priemonių, kad būtų išvengta interesų konfliktų atsiradimo, taip pat priemonių, reikalingų interesų konfliktams nustatyti ir šalinti. Interesų konfliktai apima atvejus, bet jais neapsiriboja, kai NPO vadovas, darbuotojai, pirkimo komisijos nariai, ekspertai, stebėtojai, taip pat paslaugų teikėjo, rinkoje siūlančio pagalbinės viešųjų pirkimų veiklos paslaugas, atstovai, kurie dalyvauja pirkimo procedūroje arba gali padaryti poveikį šios procedūros rezultatams, turi tiesioginį arba netiesioginį finansinį, ekonominį ar kitokį asmeninį suinteresuotumą, kuris leidžia abejoti jų nešališkumu ir nepriklausomumu atliekant pirkimo procedūrą.

15. Pirkimų taisyklėse nustatyta NPO pirkimų tvarka netaikoma supaprastintai apmokamoms NPO projektų išlaidoms.

PIRMASIS SKIRSNIS PIRKIMO VYKDYMAS

16. NPO, išskyrus Pirkimų taisyklių 15, 21 ir 23 punktuose nurodytus atvejus, Europos Sąjungos fondų investicijų interneto svetainėje *esinvesticijos.lt* (toliau – svetainė *esinvesticijos.lt*) užpildo skelbimą apie kvietimą dalyvauti pirkime pagal formą, kuriai pritarė tarpinstitucinė darbo grupė 2021–2027 metų Europos Sąjungos fondų investicijų programos ir Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plano „Naujos kartos Lietuva“ investicijų administravimo procesams kurti, sudaryta Lietuvos Respublikos finansų ministro 2021 m. birželio 11 d. įsakymu Nr. 1K-219 „Dėl tarpinstitucinės darbo grupės sudarymo“ (toliau – darbo grupė). Tik tada, kai kvietimas dalyvauti pirkime paskelbiamas svetainėje *esinvesticijos.lt*, NPO informaciją apie pirkimą papildomai gali skelbti NPO ar specialiose interneto svetainėse, žiniasklaidos priemonėse ir kitais būdais.

17. NPO kvietime dalyvauti pirkime nurodo pasiūlymams parengti būtiną informaciją: pirkimo būdą (konkursas arba derybos), pasiūlymų teikimo terminą ir reikalavimus, pirkimo objekto apibūdinimą, kvalifikacijos reikalavimus ir jų įrodymo dokumentus (jei kvalifikacijos reikalavimai keliami), informaciją

apie pasiūlymų vertinimą, nurodydama ekonomiškai naudingiausio pasiūlymo vertinimo kriterijus (kainos ar sąnaudų ir kokybės santykis, gyvavimo ciklo sąnaudos, kaina), ar bus deramasi arba kokiais atvejais bus deramasi, ir (ar) derėjimosi tvarką, apie pagrindines pirkimo sutarties sąlygas (prekių patiekimo, paslaugų suteikimo ar darbų atlikimo terminus, kainą ar kainodaros taisykles, atsiskaitymo terminus ir atsiskaitymo tvarką, pirkimo sutarties įvykdymo užtikrinimo reikalavimus (netesybos (bauda, delspinigiai), įkeitimas, laidavimas, garantija, rankpinigiai ar kt.) (jei keliami), jei reikia, – kitas sąlygas. Ši būtina informacija yra esminė ir privaloma nurodyti kvietime dalyvauti pirkime, o jos nenurodymas, be kita ko, gali lemti su pirkimu susijusių išlaidų (visų ar dalies) neapmokėjimą ar jau apmokėtų išlaidų susigrąžinimą. Jei paskelbus kvietimą dalyvauti pirkime keičiama esminė pasiūlymams parengti būtina informacija, taip pat kai tiekėjui (-ams) teikiami su pirkimu susiję paaiškinimai ir (ar) keičiami ir (ar) tikslinami kvalifikacijos reikalavimai, NPO Pirkimų taisyklių 16 punkte nustatyta tvarka paskelbia pakeistą kvietimą dalyvauti pirkime, iš naujo nustatydama ne trumpesnę kaip 5 darbo dienų terminą pasiūlymams pateikti.

18. Kai NPO perka skelbdama kvietimą dalyvauti pirkime, vykdydama tokį pirkimą, ji turi laikytis šių reikalavimų:

18.1. Kvietime dalyvauti pirkime ir kita tiekėjams nurodyta informacija turi būti tiksli;

18.2. Kvietime dalyvauti pirkime ir kituose pirkimo dokumentuose nustatyti reikalavimai negali dirbtinai riboti tiekėjų galimybių dalyvauti pirkime ar sudaryti sąlygas dalyvauti tik konkrečioms tiekėjams. Minimalūs tiekėjų kvalifikacijos reikalavimai turi būti proporcingi pirkimo objektui.

18.3. Apibūdinant pirkimo objektą negali būti nurodytas konkretus modelis ar šaltinis, konkretus procesas ar prekės ženklas, patentas, tipai, konkreti kilmė ar gamyba, dėl kurių tam tikroms įmonėms ar tam tikriems produktams būtų sudarytos palankesnės sąlygos arba jie būtų atmesti, išskyrus atvejus, kai neįmanoma tiksliai ir suprantamai apibūdinti pirkimo objekto. Šiuo atveju tiekėjams būtina nurodyti, kad priimtini ir savo savybėmis lygiaverčiai objektai.

18.4. Pasiūlymų pateikimo terminas turi būti nustatytas toks, kad tiekėjai spėtų susipažinti su pirkimo dokumentais ir parengti pasiūlymus. Pasiūlymų pateikimo terminas negali būti trumpesnis kaip 5 darbo dienos nuo kvietimo dalyvauti pirkime paskelbimo svetainėje *esinvesticijos.lt* dienos. Terminas pradedamas skaičiuoti nuo kitos darbo dienos ir pasibaigia ne anksčiau nei paskutinės termino darbo dienos valandą ir minutę (kurią valandą ir minutę buvo paskelbtas kvietimas dalyvauti pirkime).

19. Kai pirkimas vykdomas konkurso būdu ir kvietime dalyvauti pirkime NPO nurodo galimybę pradėti derybas arba pirkimas vykdomas derybų būdu, NPO vykdamas derybas turi būti laikomasi šių reikalavimų:

19.1. Derybomis turi būti siekiama pagerinti pasiūlymus, kad NPO galėtų pirkti darbus, prekes ir paslaugas, kurie visiškai atitinka jos konkrečius poreikius. Derybos gali būti vykdomos dėl visų perkamų darbų, prekių ar paslaugų charakteristikų pagerinimo, įskaitant, pavyzdžiui, kainą, kokybę, komercines sąlygas ir socialinius, aplinkosaugos, inovacinius aspektus ir kt.

19.2. Nesiderama dėl kvietime dalyvauti pirkime ir kituose pirkimo dokumentuose nurodytų minimalių reikalavimų, taikomų pirkimo objektui, tiekėjų kvalifikacijai, tiekėjų pasiūlymams, šių pasiūlymų vertinimo kriterijų ir esminių pirkimo sutarties sąlygų, išskyrus esminių sutarties sąlygų pagerinimą NPO naudai, pavyzdžiui, sutariama pirkimo sąlygose prekių patiekimui, paslaugų suteikimui ar darbų atlikimui nustatytą 6 mėnesių terminą keisti į trumpesnę (NPO naudingesnę) 5 mėnesių terminą.

19.3. Į derybas kviečiami visi pasiūlymus pateikę tiekėjai, atitinkantys NPO nustatytus minimalius kvalifikacijos ir pasiūlymų pateikimo reikalavimus. Su kiekvienu tiekėju susitinkama atskirai. Derybų metu tiekėjai neturi būti diskriminuojami jiems pateikiant skirtingą informaciją arba kaip nors kitaip ribojant atskirų tiekėjų galimybes pagerinti savo pasiūlymus.

19.4. Tiekėjų galutiniai pasiūlymai vertinami pagal tiekėjams kvietime dalyvauti pirkime nurodytus vertinimo kriterijus. Jeigu NPO vykdo derybas, galutiniais pasiūlymais laikomi pasiūlymai, nurodyti derybų protokoluose.

20. Kai pirkimo (ar atskiros pirkimo dalies) procedūra pasibaigia Pirkimų taisyklių 29 punkte nurodytais atvejais, pirkimo vykdytojas parengia tiekėjų kvalifikacijos ir pasiūlymų vertinimo protokolą arba tiekėjų kvalifikacijos ir pasiūlymų vertinimo pažymą.

21. NPO turi teisę neskelbti kvietimo dalyvauti pirkime:

21.1. kai perkamos dalyvavimo konferencijose paslaugos;

21.2. kai perkamos keleivių pervežimo, nakvynės ir kitos su tarnybine komandiruote susijusios paslaugos, kai jos įsigyjamos iš tiesioginio paslaugos teikėjo;

21.3. Pirkimų taisyklių 23 punkte numatytais atvejais.

22. NPO, vykdydama pirkimą apklausos būdu, gali kreiptis į pasirinktą skaičių (vieną, du ar daugiau) tiekėjų, tačiau siekiant racionalaus lėšų panaudojimo rekomenduojama kreiptis į daugiau nei vieną tiekėją.

ANTRASIS SKIRSNIS PIRKIMAS IŠ VIENO TIEKĖJO

23. NPO turi teisę pateikti kvietimą dalyvauti pirkime vienam tiekėjui ir sudaryti su juo pirkimo sutartį, kai yra bent viena iš sąlygų:

23.1. Paskelbus kvietimą dalyvauti pirkime nebuvo gauta nė vieno NPO nustatytus reikalavimus atitinkančio tiekėjo pasiūlymo, o pirminės pirkimo sąlygos (pirkimo objekto reikalavimai, kvalifikacija, vertinimo tvarka, pagrindinės sutarties vykdymo sąlygos ir pan.) iš esmės nekeičiamos.

23.2. Prekes, paslaugas ar darbus dėl meninių ar techninių priežasčių gali tiekti, teikti ar atlikti tik konkretus tiekėjas, turintis išimtinės teises gaminti (tiekti) šias prekes, teikti paslaugas ar atlikti darbus.

23.3. NPO pagal ankstesnę pirkimo sutartį iš kokio nors tiekėjo pirko prekių ir nustatė, kad iš jo verta pirkti papildomai, siekiant iš dalies pakeisti turimas ir įprastas prekes ar įrenginius arba padidinti turimų prekių ar įrenginių skaičių (kiekį), kai, pakeitus tiekėją, NPO reikėtų įsigyti medžiagų, turinčių kitokias technines charakteristikas, ir dėl to atsirastų nesuderinamumų arba per didelių techninių eksploatacijos ir priežiūros sunkumų.

23.4. Perkamos literatūros, mokslo ir meno kūrinių autorių, atlikėjų ar jų kolektyvo paslaugos, taip pat mokslo, kultūros ir meno sričių projektų vertinimo ir pretendentų gauti teisės aktų nustatyta tvarka įsteigtas premijas veiklos šiose srityse vertinimo paslaugos.

23.5. Perkamos mokslinių tyrimų ir technologinės plėtros paslaugos, medžiagos, reagentai ir panašūs produktai, tiesiogiai susiję su mokslinių tyrimų ir (ar) technologinės plėtros veikla.

23.6. Pirkimo sutarties vertė, finansuojama iš projekto tinkamų finansuoti išlaidų finansavimo šaltinių, padauginta iš projekto finansuojamosios dalies, yra mažesnė kaip 58 000 (penkiasdešimt aštuoni tūkstančiai) eurų (be pridėtinės vertės mokesčio (toliau – PVM), įskaitant jau sudarytas arba ketinamas sudaryti tos pačios rūšies prekių ir (arba) paslaugų ar to paties objekto darbų pirkimo sutartis. NPO negali dirbtinai skaidyti pirkimo arba prašyti su pirkimu susijusias išlaidas finansuoti mažesne projekto finansuojamąja dalimi, jeigu taip galėtų būti išvengta Pirkimų taisyklėse nustatytos pirkimų tvarkos taikymo. NPO rekomenduojama tos pačios rūšies prekių ir (arba) paslaugų ar to paties objekto darbų pirkimo sutarčių vertės nustatymui taikyti Bendrąjį viešųjų pirkimų žodyną, patvirtintą 2002 m. lapkričio 5 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (EB) Nr. 2195/2002 dėl bendro viešųjų pirkimų žodyno (BVPŽ) su visais pakeitimais (toliau – BVPŽ). Laikoma, kad prekės ir paslaugos yra tos pačios rūšies, jeigu priskiriamos tam pačiam BVPŽ kodui, vertinant pagal penkis pirmus BVPŽ kodo skaičius. Darbų objektu laikomas statinys su inžineriniais tinklais.

TREČIASIS SKIRSNIS PIRKIMO SUTARTIES SUDARYMAS

24. Pirkimo sutartis sudaroma su laimėjusį pasiūlymą pateikusių tiekėju arba su vienintelį pasiūlymą pateikusių tiekėju, kurio galutinis pasiūlymas atitinka NPO nustatytus reikalavimus. Sudarant pirkimo sutartį negali būti keičiama laimėjusio tiekėjo galutinio pasiūlymo kaina ir sąlygos, taip pat NPO kvietime dalyvauti pirkime nustatytos pirkimo sąlygos, išskyrus atvejus, kai buvo vykdomos derybės ir derybomis buvo pagerintos sąlygos ir (ar) kaina.

25. Pirkimo sutartis, kurios vertė lygi arba viršija 5 000 (penkis tūkstančius) eurų (be PVM), turi būti sudaroma raštu sudarant vieną dokumentą, pasirašomą fiziniu ar elektroniniu kvalifikuotu ar nekvalifikuotu parašu (vadovaujantis 2014 m. liepos 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) Nr. 910/2014 dėl elektroninės atpažinties ir elektroninių operacijų patikimumo užtikrinimo paslaugų vidaus rinkoje, kuriuo panaikinama Direktyva 1999/93/EB, net ir nekvalifikuotų elektroninių parašų, pavyzdžiui, elektroninio laiško, teisinė galia yra prilyginama rašytiniam parašui, tačiau nekvalifikuoto elektroninio parašo, pavyzdžiui, elektroninio laiško, autentiškumo rizika gali turėti įtakos išlaidų tinkamumui finansuoti (nes yra didesnė suklaudinimo rizika neidentifikavus asmens), todėl NPO pati turėtų įvertinti naudojamų sandorio autentiškumo patvirtinimo priemonių riziką) visų sandorio šalių, ar apsieičiant atskirais abiejų sutarties šalių pasirašytais dokumentais. Visais atvejais raštu sudarytoje sutartyje turi būti nurodytos pagrindinės pirkimo sutarties sąlygos (prekių patiekimo, paslaugų suteikimo ar darbų atlikimo terminai,

kaina ar kainodaros taisyklės, atsiskaitymo terminai ir tvarka, pirkimo sutarties įvykdymo užtikrinimo reikalavimai (jei keliama), jei reikia, – kitos sąlygos.

26. Kai kreipiamasi į vieną tiekėją, NPO reikalavimai gali būti nustatomi ir galutinis pasiūlymas pateikiamas žodžiu.

KETVIRTASIS SKIRSNIS PIRKIMO SUTARTIES KEITIMAS

27. NPO pirkimo sutarties galiojimo laikotarpiu gali ją keisti, pagal Pirkimų taisykles neatlikdama naujos pirkimo procedūros, išskyrus atvejus, kai keičiamos esminės pirkimo sutarties sąlygos:

27.1. Sutartis pakeičiama numatant naujas sąlygas, kurios, jeigu būtų nustatytos pirkimo dokumentuose, būtų suteikusios galimybę dalyvauti pirkimo procedūrose kitiems, nei dalyvavo, tiekėjams, t. y. būtų prasiplėtęs potencialių dalyvių ratas ir potencialiai būtų buvusi didesnė konkurencija.

27.2. Sutartis pakeičiama numatant naujas sąlygas, dėl kurių, jeigu jos būtų nustatytos pirkimo dokumentuose, laimėjusiu pasiūlymu potencialiai galėtų būti pripažintas kito, nei pasirinktas, tiekėjo pasiūlymas.

27.3. Dėl sutarties pakeitimo labai padidėja pirkimo sutarties apimtis.

27.4. Ekonominė sutarties pusiausvyra pasikeičia tiekėjo, su kuriuo sudaryta sutartis, naudai taip, kaip nebuvo nustatyta pirminės sutarties sąlygose.

28. Pirkimo sutartis jos galiojimo laikotarpiu gali būti keičiama pagal Pirkimų taisykles neatliekant naujos pirkimo procedūros ir nereikalaujant patikrinti, ar nėra Pirkimų taisyklių 27.1–27.4 papunkčiuose nurodytų aplinkybių, šiais atvejais:

28.1. Bendra atskirų pakeitimų pagal šį papunktį vertė neviršija 10 procentų pradinės pirkimo sutarties vertės, kai perkamos prekės ar paslaugos, ir 15 procentų – kai perkami darbai, ir pakeitimu iš esmės nepakeičiamas pirkimo sutarties pobūdis.

28.2. Dėl aplinkybių, kurių nebuvo galima numatyti, paaiškėja, kad reikalingi papildomi darbai arba paslaugos, kurie nebuvo įrašyti į sudarytą pirkimo sutartį ir kurių techniškai ar ekonomiškai neįmanoma atskirti nuo pradinės pirkimo sutarties, nesukeliant didelių nepatogumų NPO, arba kai tokie darbai ar paslaugos, nors ir gali būti atskirti nuo pradinės pirkimo sutarties, yra būtini jai baigti įgyvendinti. Atskiro pakeitimo pagal šį papunktį vertė neturi viršyti 50 procentų, o bendra atskirų pakeitimų pagal šį papunktį vertė – 100 procentų pagrindinės pirkimo sutarties vertės ir pakeitimu negali būti keičiamos esminės pirkimo sutarties sąlygos.

ŠEŠTASIS SKIRSNIS PIRKIMO UŽBAIGIMAS

29. NPO pirkimo (ar atskiros pirkimo dalies) procedūra pasibaigia, kai yra bent viena iš šių aplinkybių:

29.1. Sudaroma pirkimo sutartis.

29.2. Atmetami visi pasiūlymai.

29.3. Nutraukiamos pirkimo procedūros ir visi pasiūlymus pateikę tiekėjai raštu informuojami apie pirkimo nutraukimą, nurodant pagrindžtas pirkimo nutraukimo priežastis. Kai pirkimas nutraukiamas iki pasiūlymų pateikimo, toks NPO sprendimas turi būti paskelbiamas svetainėje *esinvesticijos.lt*.

29.4. Per nustatytą terminą nepateikiamas nė vienas pasiūlymas.

29.5. Pasibaigia pasiūlymų galiojimo laikas ir pirkimo sutartis nesudaroma dėl priežasčių, kurios priklauso nuo tiekėjų;

29.6. Visi tiekėjai atsiima pasiūlymus ar atsisako sudaryti pirkimo sutartį.

III SKYRIUS PIRKIMŲ PATIKRA

30. Administruojančioji institucija, atlikdama pirkimų patikrą, atlieka išankstinę ir paskesnę pirkimų patikras.

31. Išankstinė pirkimų patikra atliekama iki pirkimo pradžios arba pirkimo sutarties sudarymo. Išankstinės pirkimų patikros tikslas – galimų pažeidimų prevencija. Išankstinės pirkimų patikros metu

administruojančioji institucija teikia pastebėjimus ir rekomendacijas, kurios nėra administracinis sprendimas pagal Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymą ir nėra privalomi vykdyti. Paskesnė pirkimų patikra atliekama siekiant nustatyti išlaidų atitiktį finansavimo reikalavimams priimant administracinius sprendimus. Pirkimų patikra neatliekama dėl tų projekto išlaidų, kurios apmokamos supaprastintai, išskyrus atvejus, kai kyla įtarimas, kad projekto išlaidos, kurios apmokėtos supaprastintai, patirtos nesilaikant VPĮ, PĮ ir Pirkimų taisyklėse nustatytų reikalavimų. Pirkimų patikra taip pat neatliekama dėl tų projekto išlaidų, kurios patirtos ir apmokėtos privataus sektoriaus partnerio, su kuriuo sudaryta viešojo ir privataus sektorių partnerystės sutartis.

32. Perkančioji organizacija ar perkantysis subjektas pirkimus atlieka elektroniniu būdu, naudodamiesi Centrinės viešųjų pirkimų informacinės sistemos (toliau – CVP IS) arba centrinės perkančiosios organizacijos elektroninėmis priemonėmis pirkimų procedūroms atlikti, išskyrus atvejus, kai pirkimui VPĮ ar PĮ numatyta išimtis ir kai VPĮ ar PĮ netaikomas šiuose įstatymuose nustatytais atvejais. Perkančioji organizacija ar perkantysis subjektas užtikrina, kad su pirkimu susiję ir perkančiojoje organizacijoje ar perkančiojo subjekto saugomi dokumentai (pavyzdžiui, įvykdytos pirkimo sutartys, paraiškos, pasiūlymai, pirkimo dokumentai, paraiškų ir pasiūlymų nagrinėjimo bei vertinimo, pirkimo sutarčių keitimo ir kiti dokumentai), reikalingi pirkimo patikrai atlikti, būtų įkelti į CVP IS, kai pirkimas įvykdytas per CVP IS.

33. Esant prieštaravimui tarp CVP IS esančios informacijos ir perkančiosios organizacijos ar perkančiojo subjekto saugomų su pirkimu susijusių dokumentų, administruojančioji institucija atsižvelgia tik į CVP IS esančią informaciją.

34. Jei pirkimas buvo vykdytas NPO, pareiškėjas ar projekto vykdytojas pirkimo dokumentus, reikalingus patikrai atlikti, pateikia Taisyklių II skyriuje nustatyta tvarka.

35. Projekto vykdytojas po projekto sutarties pasirašymo administruojančiajai institucijai teikia pirminę veiklos ataskaitą, kurioje nurodomi pirminiai pagal projektą atliekamų arba atliktų pirkimų duomenys.

36. Ne vėliau kaip per 10 darbo dienų nuo tos dienos, kai administruojančioji institucija patvirtina pirminę veiklos ataskaitą arba projekto vykdytojas sudaro pirkimo sutartį, projekto vykdytojas pateikia administruojančiajai institucijai informaciją apie pradėtas pirkimų procedūras ar sudarytas pirkimo sutartis. Administruojančioji institucija patvirtina šią ataskaitą ir atrenka pirkimus išankstinei pirkimų patikrai atlikti.

37. Įvykdęs pirkimus, projekto vykdytojas pagal formą, kuriai pritarė darbo grupė ir kuri skelbiama svetainėje *esinvesticijos.lt*, administruojančiajai institucijai pateikia informaciją apie atskirus projekto pirkimus ir pirkimų dokumentus paskesnei pirkimo patikrai atlikti. Su pirkimu susijusios išlaidos deklaruojamos ir apmokamos tik po to, kai administruojančioji institucija patvirtina pirkimo informaciją ar pirkimo tinkamumą finansuoti, jei atliekama paskesnė pirkimo patikra.

38. Projekto vykdytojas pagal darbo grupės patvirtintą formą, kuri skelbiama svetainėje *esinvesticijos.lt*, administruojančiajai institucijai pateikia informaciją apie atskirus projekto pirkimus ir pirkimų dokumentus paskesnei pirkimo patikrai atlikti. Su pirkimu susijusios išlaidos deklaruojamos ir apmokamos tik po to, kai administruojančioji institucija patvirtina pirkimo informaciją ar pirkimo tinkamumą finansuoti, jei atliekama paskesnė pirkimo patikra.

39. Kai keičiasi pirkimą vykdančias subjektas, pirkimo objektas, pirkimo būdas, taip pat kai numatomas naujas pirkimas arba numatytas pirkimas nebevykdomas, projekto vykdytojas ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo šių aplinkybių paaiškėjimo dienos atnaujina administruojančiajai institucijai pateiktą informaciją, t. y. pateikia naujai užpildytą svetainėje *esinvesticijos.lt* tam tikslui skirtą formą. Jei duomenys apie pirkimą yra įtraukti į veiklos ataskaitą, projekto vykdytojas taip pat privalo ją patikslinti, teikdamas kitą veiklos ataskaitą.

40. Administruojančioji institucija patikrina projekto vykdytojo pateiktą atnaujintą informaciją apie pirkimo pakeitimus ir apie patikrinimo rezultatus informuoja projekto vykdytoją ne vėliau kaip per 10 darbo dienų nuo informacijos apie pirkimų pakeitimus pateikimo dienos.

41. Apie išankstinei pirkimų patikrai atlikti atrinktus pirkimus administruojančioji institucija informuoja pareiškėjus ir projektų vykdytojus. Administruojančioji institucija, išankstinę pirkimų patikrą atlieka naudodamasi CVP IS priemonėmis. Kai pirkimą vykdo NPO ar pirkimo patikrai atlikti reikalingi su pirkimu susiję dokumentai negali būti įkelti į CVP IS, jie administruojančiajai institucijai teikiami Taisyklių II skyriuje nustatyta tvarka.

42. Paskesnę pirkimų patikrą administruojančioji institucija pradeda ne vėliau, kaip gavusi ir patvirtinusi Pirkimų taisyklių 36 punkte nurodytą informaciją apie sudarytą pirkimo sutartį.

43. Pareiškėjai ar projektų vykdytojai privalo administruojančiajai institucijai pateikti paaiškinimus ir (arba) dokumentus, reikalingus pirkimų patikrai atlikti. Administruojančioji institucija pareiškėjui ar projekto vykdytojui pateikia klausimus ir (ar) trūkstamų dokumentų sąrašus bei nurodo ne trumpesnę kaip 5 darbo dienų terminą paaiškinimams ir (arba) dokumentams pateikti. Pareiškėjai ar projektų vykdytojai paaiškinimus ir dokumentų, išskyrus CVP IS esančius dokumentus arba didelės apimties ar nestandartinius dokumentus (pavyzdžiui, planus, brėžinius ir pan.), kopijas pateikia administruojančiajai institucijai Taisyklių II skyriuje nustatyta tvarka.

44. Išankstinė pirkimų patikra, taip pat paskesnė pirkimų patikra baigiamos ne vėliau kaip per 20 darbo dienų nuo pirkimų dokumentų gavimo dienos. Kitais atvejais paskesnė pirkimų patikra baigiama, kai administruojančioji institucija patikrina atlikto pirkimo tinkamumą ar patvirtina su pirkimu susijusį mokėjimo prašymą, ar tinkamomis finansuoti išlaidomis nepripažįsta mokėjimo prašyme nurodytų su pirkimu susijusių išlaidų sumos, ar pradeda su patikrintu pirkimu susijusį įtariamo pažeidimo tyrimą.

45. Apie išankstinės ir paskesnės pirkimų patikrų rezultatus administruojančioji institucija informuoja pareiškėją ar projekto vykdytoją.

46. Administruojančioji institucija gali Taisyklėse nustatyta tvarka nepripažinti visų ar dalies su pirkimu susijusių išlaidų tinkamomis finansuoti, pradėti pažeidimo tyrimą, priimti sprendimą susigrąžinti išmokėtas lėšas, kai nustatoma, kad pažeidžiamos Taisyklių ir (ar) Pirkimų taisyklių nuostatos.

47. Vykdydama pirkimų priežiūrą, administruojančioji institucija organizuoja pareiškėjų ar projektų vykdytojų mokymus dėl pirkimų vykdymo, skelbia metodines rekomendacijas.

48. Vykdydama pirkimų priežiūrą, administruojančioji institucija atlieka perkančiosios organizacijos ar perkančiojo subjekto vadovų, pirkimų komisijų narių, perkančiosios organizacijos ar perkančiojo subjekto vadovo paskirtų atlikti supaprastintus pirkimus asmenų, perkančiosios organizacijos ar perkančiojo subjekto atliekamų pirkimų procedūrose dalyvaujančių ekspertų, viešojo pirkimo, pirkimo, atliekamo vandentvarkos, energetikos, transporto ar pašto paslaugų srityse, perkančiojo subjekto, koncesijos iniciatorių privačių interesų deklaracijų, teikiamų Viešųjų ir privačių interesų derinimo įstatyme nustatyta tvarka, tikrinimą ir įsitikina, ar vykdant pirkimą nebuvo interesų konflikto. Kilus ginčui tarp perkančiosios organizacijos ar perkančiojo subjekto ir administruojančiosios institucijos dėl galimo interesų konflikto, administruojančioji institucija gali kreiptis į Vyriausiąją tarnybinės etikos komisiją. Kilus įtarimui dėl galimo interesų konflikto NPO vykdomuose pirkimuose, administruojančioji institucija gali inicijuoti pažeidimo tyrimą Taisyklių IV skyriaus aštuntajame skirsnyje nustatyta tvarka.
